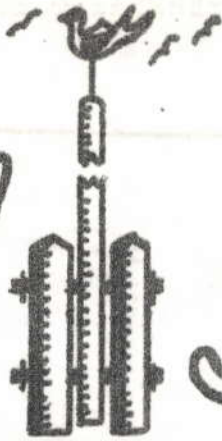

Rond de

Schutsboom

informatie ten behoeve van de leden van de heemkundige kring „de Vyer Heertgängen“

Goirle-

T e n G e l e i d e .

Een nieuwe jaargang, een nieuwe schrijfmachine, een duidelijker lettertype, zie daar drie nieuwtjes "Rond de Schutsboom".

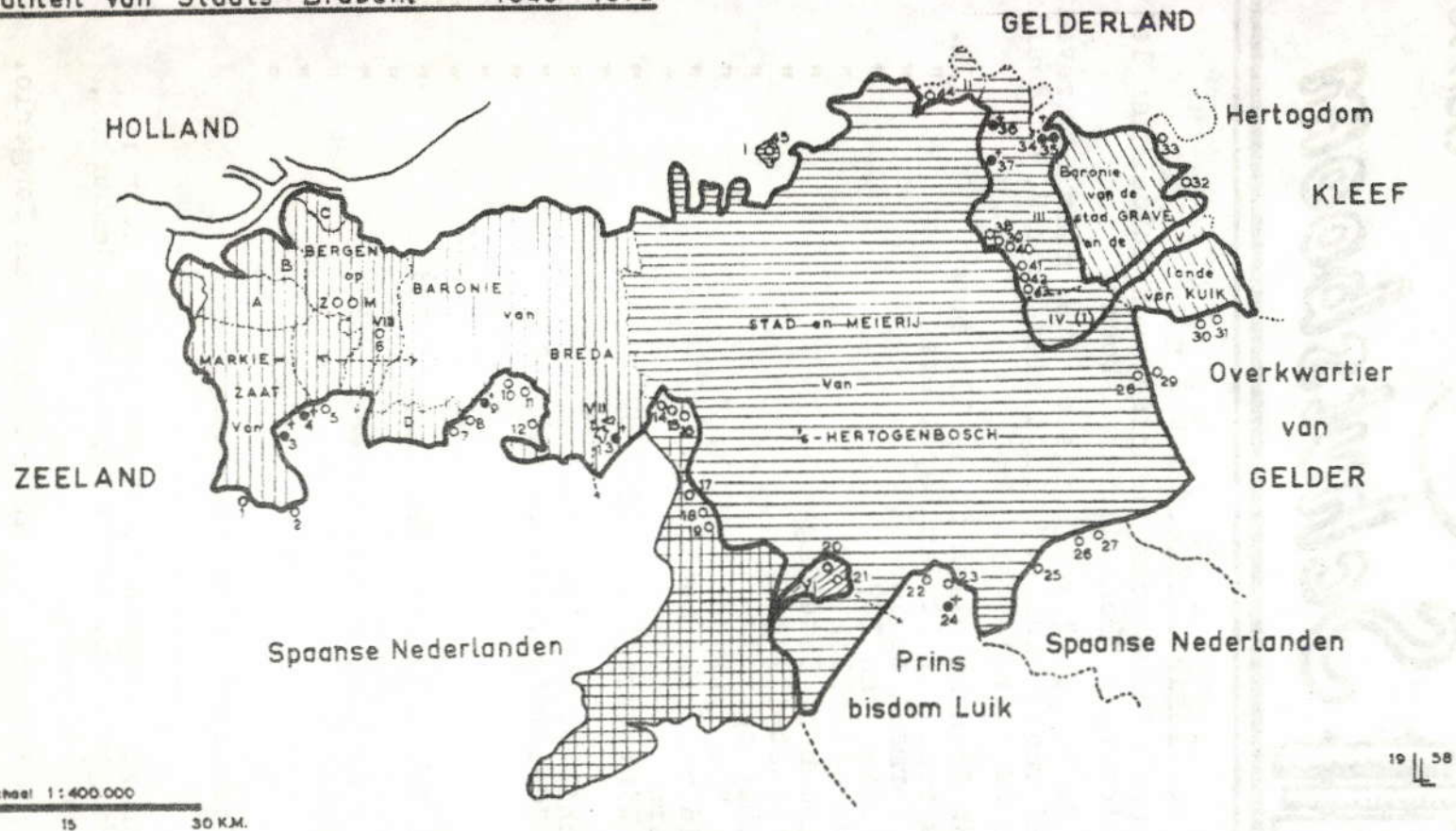
Met een en ander had Uw "typeur" wel enige moeite, maar hetbzeventienblad zijden tellende informatie-bulletijn ligt hier voor U, en daarin komt het volgende aan de orde :

Overzichtskaart van de Grenskapellen in de 17e eeuw	blz.	2
Een stuk geschiedenis rond het St. Janskapelleke	"	3
Toediening van het H. Vormsel te Poppel	"	6
Nieuwkerk en de misbruiken van 1779	"	6
Ons gastenboek en onze offerblok	"	7
Nogmaals de werkzaamheden op Zaterdag	"	7
Terugblik op een tentoonstelling	"	8
Ballefruttersgereedschap op reis	"	8
Folders Heemkunde en "De Vyer Heertgängen"	"	8
Heemmeel = Ongebuid volkoren meel	"	8
In memoriam Jan Spijkers	"	9
Beschouwingen bij ons Winterprogramma 1981/82	"	9
Robben en Rooms	"	10
Expositie van Kunstschilder Jan Schellekens	"	11
Foto-tentoonstelling "Goirle's Verleden in Beeld"	"	11
De Bevrijding	"	12
De Rechte Heide	"	12
Werkkamp Brabants Heem	"	13
Het motto van het 34e Brabants Heem-Werkkamp te Goirle	"	14
Persbericht van de Gemeente Tilburg	"	16
Aanwinsten in Museum - Archief - Bibliotheek	"	16
Houdt U van Chinese Kunst ?	"	16
O die mannen ... !	"	17
Weerspreuken	"	17

Bijlage : Aanmeldingsformulieren Heem-werkkamp

De verbindende teksten zijn uitgedacht of aangevoerd door :
Harrie Kanters, Jan Hoogendoorn, Ad Houtepen, Piet Schuurkes,
A. Hoogendoorn en Jan Houtepen.

De gecopieerde kaarten komen uit het Abdij-Archief van Tongerlo.

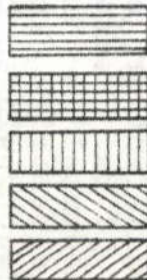

GRENSKAPELLEN

☉ of bestaande kapellen en kerken
 ○ of sigengebouwde grenskapellen

1 Bentvliet	16 Roovert	31 Smakt
2 Ertbrent	17 Paalven	32 Oeffelt
3 Huybergen	18 Lange Schelpen	33 Mook
4 Kessen	19 De Roezt	34 Velp (parochiekerk)
5 Steenpoel	20 Amprijt	35 Velp (Capucijnenkerk)
6 Brandenstraatje	21	36 Koofwijk
7 Tyenberg	22 De Achelse Kluis	37 Schayk
8 Oorkerk	23 Het Weederhuys	38 Bedaf
9 St Luciekapel	24 Hamont	39 Duifhuis
10 Stegbeek	25 Grashut	40 De Heen
11 Etancker	26 Kievitsven	41 De Aa
12 De Ballekens	27 Bolderdyck	42 Esdonk
13 Beerte o/d Hertog	28 Grotenberg	43 De Mulshoek
14 St Jansgeel	29 Crayenhut	44 Teeffelen
15 Steenvoert	30 Hansenberg	45 Bokhoven

BISDOMMEN

N.B. Ravenstein in 1658 en Megen in 1695 onder de bisschop van Luik

DELEN Vd GENERALITEIT

- A H. Steenberg
- B H. Prinsenland
- C H. Willemstad
- D H. Wernhout

VRIJE GEBIEDEN

- I Gr. Bokhoven
- II Gr. Megen
- III H. Ravenstein
- IV R.H. Gemert (!)
- V B. v. Boxmeer
- VI Luiksgesteel
- VII Boerle o/d Hertog
- VIII Sprundel o/d Hertog
- (!) Geen vrije godsdienst-
oefening van 1648-1662

Overzichtskaart van de Grenskapellen in de 17e eeuw.

Een stuk geschiedenis rond het St. Janskapelleke op Nieuwkerk.

Als in 1629 Den Bosch door de Staatse troepen wordt ingenomen (Antony Schets van Grobbendonck, heer van Tilburg en Goirle, was de verdediger van de stad), breekt voor de Meyerij een ongewisse tijd aan, daar de soevereiniteit ervan beurtelings òf door Spanje òf door de Republiek werd opgeëist. In alle gebieden, waar de Staatse troepen verschenen, begon men vanuit Den Haag onmiddellijk met de protestantisering door een pakket van maatregelen uit te vaardigen, die in de geschiedenis de "retorsie-maatregelen" worden genoemd. (retorsie = vergelding).

Die maatregelen bestonden o.a. uit : plakkatens die de katholieke kerken sloten; -die de katholieke godsdienstoefeningen verboden; -alsmede aan de priesters het recht ontzegden hun ambt op Staatse bodem uit te oefenen.

De beroerdste retorsie-jaren waren 1637 en 1639. De dekenaten van Eindhoven, Helmond, 's-Hertogenbosch, Hilvarenbeek (waaronder Goirle behoorde), Orthen en Oss lagen toen in het wingewest Brabant. Het overige gebelte van het Bisdóm 's-Hertogenbosch lag buiten de Generaliteit, dat is het gebied waar de Staten-Generaal de absolute soevereiniteit uitoefende.

Hadden de pastoors in het wingewest, ondanks de plakkatens van 1631 en van 1634, toch nog kans gezien hun ambt in de parochies te blijven uitoefenen, het plakkaat van 2 december 1636 maakte hen dat verder onmogelijk. Zij weken dan ook uit naar de vrije gebieden. Het kaartje op blz. 2 "Generaliteit van Staat-Brabant 1648-1672" geeft die vrije gebieden aan: de Spaanse Nederlanden, het Prinsdom Luik, het Overkwartier van Gelre, de Baronie van Boxmeer, het Land van Ravenstein en Megen. De parochies in Staats-Brabant, die aan de grenzen van deze vrije gebieden lagen, bouwden net over de grens een bedehuis om daar ongehinderd de katholieke erediensten te gaan vieren. De naam "grenskerken of grenskapellen" is hiermee wel duidelijk.

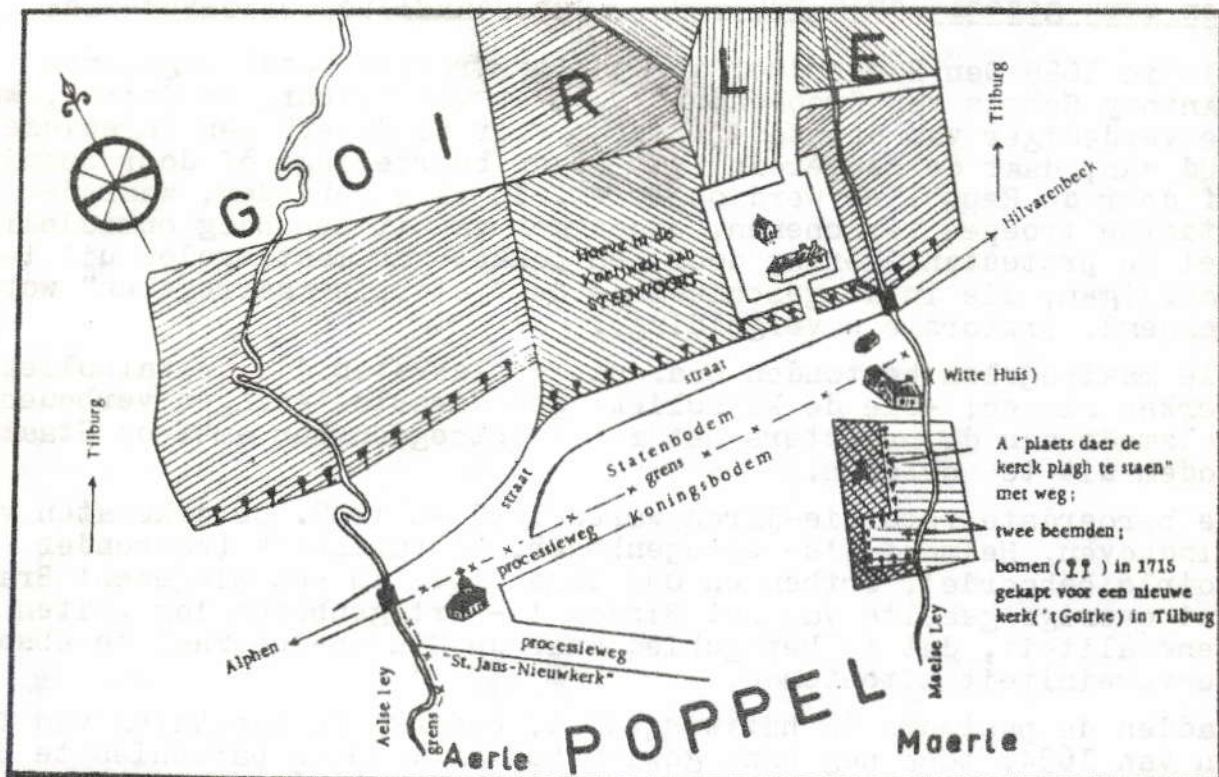
Veelal stonden die kerken of kapellen in afgelegen bosgebieden vlak over de grens, en vandaar dat die grenskerk ook wel "kluis" wordt genoemd. Bovengenoemd kaartje geeft de ligging aan van maar liefst 45 grenskerken, waarvan er 25 alleen al van het Bisdóm Den Bosch.

Op het kaartje is ook duidelijk te zien, dat er bij ons op Steenvoirt, beter bekend onder de naam Nieuwkerk, twee grenskerken hebben gestaan, nl. een voor Goirle "Sint Jansgool of Golse Kluis", en een voor Tilburg die met de naam van het gebied "Steenvoirt" werd aangeduid.

Die van Goirle was de eerste en werd bediend door **seguliere** geestelijken (wereldlijke, niet tot een orde behorende R.K. geestelijken), terwijl die van Tilburg bediend werd door reguliere geestelijken (volgens de kloosterregel levend) en wel door de Witheren van Tongerlo.

De geschiedenis van Sint Jansgool is tot voor kort steeds verward met die van de Tilburgse grenskapel, omdat men meende dat er op Nieuwkerk maar een grenskapel zou hebben bestaan, waar de Goirle-naren en de Tilburgers samen kerkten. De heer Janson in zijn boek "Bijdrage tot de Geschiedenis van Goirle" is die mening ook toegegaan, maar blijkt dus niet juist te zijn.

Pater Dominicus de Jong ontdekte in het archief van Tongerlo een kaartje van 1716, waarop op Steenvoirt twee kapellen waren gesitueerd. In zijn boek "Grenskapellen", dat in 1963 verscheen, noemt hij beiden. (Zie kaartje blz. 4.)

Situatie van de grenskerken van Goirle ("St. Jans-Nieuwkerk") en van Tilburg (letter "A") naar de kaart van 1716 (Abdij - Archief Tongerlo).

Van Sint Jansgool schrijft Dominicus de Jong : "Over de bouw of de ingebruikname van deze grenskerk van Goirle bezitten we tot op heden geen enkel document. We weten wel, dat ze in 1671 nog in gebruik was." Aan Cees Robben, onze oud-voorzitter, komt de eer toe hierover nadere gegevens boven water te hebben gebracht. Hij heeft kunnen vaststellen, dat de Goirlese grenskerk in 1639 onder Poppel aan de Steenvoirt is opgericht en, in tegenstelling tot wat Janson beweert, in 1810 is afgebroken.

De grond voor de grenskerk is destijds geschonken, en de kapel is gebouwd door de inwoners van Goirle. De Tilburgse grenskapel, achter het Witte Huis, verschijnt pas in 1650 en de Tilburgers noemden die "De Nieuwe Kerk".

Nog in 1635 wordt Antony Schoeffers (of Soffaers) als pastoor te Goirle benoemd. In 1638 moet hij vluchten en houdt meestal vanuit Alphen voeling met zijn parochianen, hoofdzakelijk in de grenskapel "De Golse Kluis" (C. Robben in "St. Jan, de oudste parochie van Goirle").

Hoe lang pastoor Schoeffers daadwerkelijk het pastoraat heeft uitgeoefend, weten wij niet. Wel is bekend, dat in 1649 te Goirle een zekere Cornelius Molenberghs overlijdt, die onderpastor van Goirle was.

Als in 1648 de Vrede van Munster wordt gesloten, gaat de protestantisering in volle hevigheid door met als gevolg een uitbreiding van het aantal grenskerken. Deze toestand op godsdienstig gebied duurt voor de katholieken tot rond het jaar 1670. Dan kan tegen betaling van hoge recognitie-gelden (gelden voor verkregen recht) op Staatse bodem de katholieke eredienst uitgevoerd worden in Schuurkerken, dat waren kerken die het uiterlijk hadden van een schuur en als zodanig niet als Kerk herkenbaar waren.

De door de kerkelijke overheid wettig aangestelde zielzorger moest echter ook worden toegelaten door de Staten, en daarvoor moest een eenmalig admissie-geld worden betaald. (admissie = vergunning)

Goirle kreeg zijn eerste Schuurkerk onder het pastoraat van Johannes van Riel of van Kiel 1673-1691. (in akten wordt hij met beide namen aangeduid). De benoeming door de Kerkelijke Overheid behoeft natuurlijk niet samen te vallen met de admissie van de Staten. Janson noemt als jaartal van de schuurkerk bij de Watermolen 1673, doch Robben spreekt van rond 1680.

Maar hoe dan ook, bij het in gebruik nemen van de eerste schuurkerk, die in 1758 vervangen wordt door een tweede aan de Bergstraat, houden de erediensten in Sint Jansgool op. Toch is daarmee de rol van de Goirlese grenskerk nog lang niet uitgespeeld. Er ontstaat een gewoonte, die tot een traditie uitgroeit, om op de zondag onder het octaaf van de feestdag van Sint Jan naar Nieuwkerk te trekken, daar een H.Mis op te dragen, processie te houden en kermis te vieren, (dit laatste als ook zijnde een van de paapse stoutigheden dat in Goirle niet mocht plaats vinden).

Onder het pastoraat van Dominicus van Beeck 1733-1780 is de grenskerk inmiddels deerlijk in verval geraakt, en daar de pastoor veel waarde hechtte aan de jaarlijkse bedetocht naar Sint Jansgool herstelde hij uit eigen middelen het Goirlese bedehuis op Nieuwkerk. Tijdens de jaarlijkse dienst in de grenskerk houdt hij dan een collecte, waarvan hij de opbrengst hard nodig heeft om de jaarlijkse recognitie te betalen. De pastoor van Poppel en de Bisschop van Antwerpen Jacobus Thomas Jos Wellens zijn echter niet zo ingenomen met die Goirlese bedevaart, en om de ingeslopen misbruiken maakt de Bisschop dan ook een einde aan de Goirlese traditie in 1779. De grenskerk raakt dan snel wederom geneel in verval en op 30 augustus 1810 besluit het kerkbestuur van de Parochie St. Jan de bouwval af te breken en de afbraak publiek te verkopen. Het huidige, momenteel ook geheel vervallen St. Janskapelletje, moet na 1810 gebouwd zijn, want de verkoopcedulle zegt: "Afbraak van de bouwval van de St. Janskapel te Goirle, hetgeen van de plaats zal moeten geruimd zijn den laatste december 1810".

Opgraveningen van de Heemkundige Kring De Vyer Heertganghen hebben in 1976 aangetoond, dat de achtergevel van het kapelletje aan de zuidzijde en de zijmuur aan de oostzijde op de oude fundering van de grenskerk zijn gebouwd, terwijl de voorgevel en de zijmuur aan de westzijde geen fundering hebben.

De grond waarop het kapelletje staat, was tot 1844 eigendom van de Goirlese kerkgemeenschap, althans dat meende men. Door een fout echter van de Belgische landmeters was bij de invoering van het kadaster het terreintje, groot 350 ca, op de legger geplaatst als behorende tot de bezittingen van de Graaf van Hogendorp, de toenmalige eigenaar van Nieuwkerk. Hierover is destijds wel een proces gevoerd, maar tot een uitspraak is het nooit gekomen en zo bleef het als het was.

Volledigheidshalve zij nog vermeld, dat aan de periode van de schuurkerken in Goirle een einde kwam toen volgens het decreet van Koning Lodewijk op 18 april 1809 de Katholieken van Goirle hun oude parochiekerk weer in bezit mochten nemen.

-o-o-o-o-o-o-o-o-

Op de volgende bladzijde een tweetal door Pastoor van Riel uit het Latijn vertaalde documenten, die op die tijd betrekking hebben.

(Archief A. Hoogendoorn)

Toediening van het H. Werssel te Poppel door een Iersch Bisschop in 1708.

(G.A.-Poppel, Conditieboek 1708-1716, formaat 20418)

Dient voor memorie dat seeckeren Bisscop gecomen uijt Ierlant in onsen Dorpe van Poppel is comen vormen.

Deselve Biscop is gecomen binnen de voors. Dorpe op den 20en Septemb. 1708 ende heeft sanderendaegs beginnen te vormen totten iersten october inclus, ergo gevormt elf daegen, ende is vertrocken naer Gemert ende voor het minste iederen dagh gevormt drie duijsent man.

Nieuwkerk :

Op 10 december 1779 verbiedt de bisschop van Antwerpen het verder celebren van de H. Diensten op de jaarlijkse feestdag van Sint Jan (24 juni) in de grenskerk Sint-Jansgool op Nieuwkerk.

1779 december 10

Jacobus Thomas Jos Wellens, door de genade van God en de apostolische stoel bisschop van Antwerpen en Pauselijk gedelegeerde van het katholieke gedeelte van het Bisdom van 's-Hertogenbosch.

Aan de ons in Christus beminde eerwaarde heer Bruno Heeren, religieus van de abdij van de heren Praemonstradenten te Tongerlo en pastoor te Poppel, zaligheid in den Heer.

Omdat er in het rechtsgebied van de parochie Poppel dat aan Uw zorgen is toevertrouwd, een schuur staat, die bij wijze van kapel gebruikt wordt en waarin gij gewoon zijt, ten dienste van de naburige gemeente Goirle op grond van een reeds lang bestaand verlof van onze voorgangers de H. Mis te lezen op het feest van Sint Jan de Doper en op de zondag in het octaaf van dat feest, voelen wij ons gedrongen dit te verbieden.

Na de schuur te hebben geinspecteerd en ons op de hoogte gesteld te hebben van de verschillende misbruiken die bij gelegenheid van voornoemd feest plaats hebben, verbieden wij van nu af aan dat er nog een H. Mis wordt opgedragen en verplichten U de hand te houden aan dit ons bevel en hen die dit aangaat ervan in kennis te stellen.

Datum, Antwerpen, den 10en December 1779

en getekend: J.T.J. Wellens, bisschop van Antwerpen
er onder bevond zich het bevelschrift, in opdracht
en getekend door N.J. de Hornes de Geldrop, secretaris.

De misbruiken waarover het hierboven gaat waren:

Dat de schuur gelegen was in de nabijheid van gebieden door niet-katholieken bewoond.

Dat het altaar dat in de schuur staat in alle opzichten onwaardig was en de beelden in zeer slechte toestand verkeerden.

Dat de plechtigheden daar plaats vonden onder gelach en bespotting van kettters die er naar toe komen.

Dat er aflaten werden verleend en afgekondigd, die door de bisschop van Antwerpen als apostolisch delegaat over dit gebied niet zijn goedgekeurd.

Dat er door een diaken die geen priester is de H. Communie werd uitgereikt.

Dat door de pastoor van Goirle aan alle biechtvaders aan wie hij wil de faciliteit werd verleend om te absolveren in gevallen die als gewoonlijk gereserveerd waren. Hierbij dient opgemerkt te worden, dat deze beweerde die volmacht ontvangen te hebben van de doorluchtige voorgangers van de bisschop.

In het vervolg moet ook verhinderd worden dat de H. Mis wordt opgedragen in iedere andere schuur onder de parochie Poppel.

AAM., A12, fol. 112r-112v.

Ons gastenboek en onze offerblok :

In ons museum staat op de tafel voor de schoorsteen een klein standaardje met daarop de tekst: "Gelieve 't gastenboek te tekenen". Helaas, niet alle bezoekers geven daaraan gevolg. Bijna iedereen bladert wel eens in de aldaar ook ter verkoop liggende lectuur, sommigen zelfs in het gastenboek, en toch nog wordt door velen het tekenen achterwege gelaten. Men hoeft er echter niet bang voor te zijn, want die handtekening verplicht U tot niets. Het is voor ons slechts een controle op het aantal bezoekers. Het resultaat in het jaar 1981 aan geregistreerde bezoekers bedroeg 840. De niet-tekenaren op ongeveer 200 gesteld kunnen we dus gerust opmerken dat meer dan 1000 belangstellenden onze museumwachters niet voor niets hun zondagmiddag hebben laten opofferen.

Overigens kunnen we bij die museumwacht nog best enkele vrijwilligers gebruiken. Het is namelijk voor één persoon niet mogelijk alle lokaleiteiten open te stellen en er toezicht te houden of informatie te verstrekken. Daarvoor zou de zondagwacht uit minstens twee personen moeten bestaan, terwijl voor zomermaanden met de ontluikende kruidentuin zelfs drie personen nodig zouden zijn.

Degenen, die er dus iets voor voelen om een paar (2) zondagen per jaar hieraan mee te werken, kunnen zich daarvoor op zaterdagmorgen of op zondagnamiddag op het Heem aanmelden, en direct worden "ingeroosterd". Wij zijn U zeer dankbaar voor Uw hulp.

Een ander belangrijk attribuut in ons museum met daarop een behoorlijk duidelijk opschrift, is onze Offerblok. Dat alles is zo opgesteld, dat het wel op moet vallen. Toch was de opbrengst 1981 slechts karig, namelijk f. 394,25. Niet veel, maar 't is meegenomen, niet waar? Toch menen wij hierin de waardering van de buitenwacht voor ons werk te mogen afmeten.

Per slot van rekening is het Heemerf "Het Cultuur-Historisch Centrum" van en voor Goirle, en de beherende Heemkundige Kring stelt het Heemerf gratis open. Daarbij is het de bedoeling van de Kring de "Heemgedachte" uit te dragen. Bij velen die ons museum bezochten zijn wij daar zeer zeker in geslaagd.

Misschien krijgen wij ook het Gemeentebestuur nog eens zo ver, dat op hun kleurige wegwijzers nog één bordje wordt toegevoegd met daarop de aanduiding "Museum" of "Heemerf". Dat zou niet alleen de image van de gemeente bevorderen, maar velen direct attenderen op en de weg wijzen naar ons heemerf, zo mooi gelegen onder het wiekenkruis van de molen in het Molenpark.

Nogmaals de werkzaamheden op Zaterdag :

Elke zaterdag-voormiddag is het op ons heemerf een gezellige drukte. Er is dan ook enorm veel werk, zowel binnen als buiten, om ons Heemerf De Schutsboom in stand te houden, en vooral ook toonbaar te houden. Meermalen heeft het Bestuur reeds een beroep gedaan en getracht het groepje zaterdag-werkers aan te vullen. Voor eventuele liefhebbers zetten wij die werkzaamheden eens op een rijtje:

1. onderhoud gebouwen
2. huishoudelijk werk, zoals ramen zemen, vegen en afstoffen;
3. koffie-zetten, en na het drinken van een kopje koffie, de omwas;
4. straat en erf bijhouden;
5. de kruidentuin, met bijbehorende paden en houtwal.
6. onderhoud materialen, enz... enz...

Kom op een zaterdagmorgen eens langs, al is het alleen maar om de koffie te proeven en de omwas mee te doen.

Terugblik op een tentoonstelling :

Burgemeester v.d. Wildenberg opende op zaterdag 4 juni 1981 de tentoonstelling van de heer Jacobs en Pastoor van Rijt. De heer Jacobs toonde zijn prachtige producten van zijn "kunnen" als pottenbakker, terwijl de voormalige Pastoor van Haaren streek-eigen beeldjes ten toon stelde. Zoals bij iedere tentoonstelling in de Heemschuur, trok ook deze tentoonstelling weer velen naar ons erf. Na afloop van de tentoonstelling schonk de heer Jacobs aan het Heem twee grote en twee kleine bloemenkruiken. Langs deze weg nogmaals onze zeer hartelijke dank aan de heer Jacobs. Wij hoeven nu onze bloemen niet meer in "weckglazen" te zetten, maar ook dat had zijn bekoring.

Ballefruttersgereedschap op reis :

Momenteel is het niet-geheel-originele ballenmakers-gereedschap uitgeleend aan het "Markiezenhof" te Bergen-op-Zoom voor hun reizende tentoonstelling "Colf-Kolf-Golf". Deze tentoonstelling zal in 1982 gehouden worden te Bergen-op-Zoom (inmiddels geopend), Gent, Antwerpen en Amersfoort. Zoals de titel van de tentoonstelling al doet vermoeden, gaat het over de ontwikkeling van de kaats- en golfbal en het spel waarbij dergelijke ballen worden gebruikt. Na veel heen en weer gereis van hun tentoonstellings-commissie bleek onze HeemkundigeKring de enige te zijn die dat gereedschap kon leveren. Uiteraard is de zending goed verzekerd. De originele gereedschappen zijn in ons museum te bezichtigen, waar ze zijn opgehangen onder de "Ballefrutter" van Frans Spiljart.

Folders ;

Als hulpmiddel in het uitdragen van de Heemgedachte en eveneens voor de werving van doxateurs en contribuanten heeft de Kring een tweetal folders uitgegeven, welke door belangstellenden gratis kunnen worden meegenomen.

De ene folder wil een antwoord geven op de vraag: Wat is Heemkunde? terwijl de tweede informatie bevat over onze eigen Heemkundige Kring. Het is gebleken dat deze foldertjes in een behoefte voorzien, want inmiddels is al een herdruk moeten worden aangemaakt.

U vindt de folders op de tafel bij de schoorsteen in ons museum.

Heem-meel = ongebuïld volkoren meel : (Bericht van de Mulder)

Sinds enkele maanden is er op het Heemerf "tarwemeel" te koop. Dit meel is op een van de Goirlese windmolens gemalen door een amateurmolenaar. Het is wat men noemt "Stenenmeel".

Het is puur tarwemeel, waaraan niets is toegevoegd en niets is afgehaald; het is Volkorenmeel.

De tarwe bestaat uit een mengsel van Nederlandse en Franse tarwe. Nederlandse tarwe is eiwit-arter (ca. 9%) dan de Franse (ca. 12%). Van de Nederlandse tarwe wordt gezegd dat de smaak beter is.

Het eiwitgehalte van graan is belangrijk voor de bakkwaliteit van het meel. Karakteristiek voor tarwe is de aanwezigheid van gluten, een eiwitsoort die in water oplosbaar is en waaraan het deeg zijn samenhang en de structuur ontleent alsmede het vermogen om onder toevoeging van gist een luchtig brood te vormen. Niet alleen het totale eiwitgehalte is dus belangrijk voor de bakkwaliteit van het meel maar vooral het percentage gluten.

Het meel is ongebuid, wat betekent dat het meel niet is gezeefd en nog alle zemelen bevat. Bij het malen wordt de vruchtwand en de zaadhuid van de tarwekorrel fijn verdeeld en vormen aldus de Zemel.

Een grove of een fijne zemel is afhankelijk van de maaltechniek en van het scherpstel (de groeven) dat op de molensteen voorkomt. Het Heemmeel bevat een zeer fijne zemel en het brood hiervan gebakken is dan ook vrij donker van kleur.

De prijs van het meel is bij kleine hoeveelheden f. 1,50 per kg. Bij grotere kwantums wordt een speciale prijsberekening gemaakt.

De Mulder.

In Memoriam .

Het is al weer vijf maanden geleden dat wij afscheid hebben genomen van Jan Spijkers. Voor velen "Jantje Spijkers", voor anderen "Jantje van Vennerode", maar voor de meesten "Vriend Jan Spijkers". Dit laatste zeker voor al onze Heemleden.

Want "Heemlid" was Jan, in de echte betekenis van het woord.

Hij had Brabant lief, hij had Goirle lief, hij had ons Heemerf De Schutsboom lief.

Hij toonde deze liefde voor de zorg aan de inheemse beplanting op ons erf, maar vooral in zijn gesprekken waarin de humor vaak de boventoon voerde.

Jan kende de armoede van de twintiger jaren, want die had hij in zijn jeugd meeleefd, maar hij wist dat af te zwakken door zijn plezierige verteltrant.

Zijn liefde voor de streek kwam ook steeds tot uiting in de door hem geschreven of herschreven toneelstukken. Steeds afgestemd op Brabant en de Brabantse mens. Velen heeft hij daarmee aangename uren bezorgd.

Wij zijn er van overtuigd, dat wij bij het voorbereiden van de Winteravonden en van de "Kerstvieringen" nog dikwijls zullen zeggen: "Was Jan er nog maar."

'n Vrije Speler.

Beschouwingen bij ons Winterprogramma 1981/1982 :

Op dinsdag 27 oktober werd ~~g~~gestart met het winterprogramma, en wel met een Heemavond uit eigen Kring. Medewerking werd verleend door Cees Robben, Willy van Rooij, Wim van Boxtel, Piet Schuurkes, en onze Toneelgroep "De Vrije Spelers". Het was gezellig, onderhoudend en leerzaam, kortom een heerlijke Heemavond.

Een lezing of misschien beter een Reisverslag over Israel-Jordanië werd op 20 november verzorgd door de Heer en Mevrouw Schraven.

Gelukkig was er onze Herman die bewees niet alleen verstand te hebben

van het in-rust-en-stilte-kweken van goede champignons maar ook zijn "weetje" met beste vragen en opmerkingen demonstreerde. Voor een cyclus van zes reisverslagen voelen wij echter niet veel.

Onze traditionele Kerstviering werd gehouden op 22 december, en Zaal De Linde was bijna te klein om alle "Heem-kerstvierders" te bevatten. De Toneelgroep "De Vrije Spelers" brachten het Kerstspel "Drie Sloebbers in de Kerstnacht" van Jan Hoogendoorn, en het geheel werd muzikaal omlijst door de Driekoningengroep van het Gemengd Koor Goirle onder leiding van Jo Adriaansen. Ook de samenzang mocht er zijn! De koffie en het worstenbrood in de pauze gaven het geheel nog een extra feestelijk tintje. Na afloop ging iedereen dan ook tevreden naar huis.

Dinsdag 19 januari was het de beurt aan twee bestuursleden van de Vereniging "Vrienden van de Brabantse Kastelen", die een schitterende uiteenzetting, verlucht met dia's, gaven over de ontwikkeling van het kasteel in het algemeen en in Noord-Brabant in het bijzonder. Zij hielden ook geen blad voor de mond op het punt van "behoud" en "restauratie".

En bijzonder interessant was de lezing van de Heer W. Knippenberg over "De geschiedenis van de Zigeuners in Nederland vanaf 1400" op vrijdag 26 februari, eveneens verlucht met dia's. De spreker was evenwel verdwaald in "Groot Goirle", en we begonnen al te vrezen dat de goede man niet zou komen opdagen. Maar gelukkig, hij vond de goede weg terug, en als de heer Knippenberg eenmaal begint te vertellen, is al het voorgaande gauw vergeten. Hij had dan ook een geboeid en dankbaar publiek, en wij overdenken nog even:

"Wij leven van de dauw, als bloemen op den velde

"Ons ziel is niet beducht om geld of machtig goed.

"Wij rapen onzen kost gelijk een vogel doet!" (J.Cats)

De laatste programma-avond was 26 maart, en de heer W. van Broekhoven behandelde: "De historiek van de open Krankzinnigen-verpleging te Geel - België". Helaas, door een samenloop van omstandigheden was er maar weinig publiek. De Heer van Broekhoven, die een verre reis van uit België had moeten maken, trof slechts een twintigtal heemvrienden in De Linde aan, waarmee deze avond de slechts bezochte van het seizoen werd.

-Reeds vanaf de middeleeuwen worden in Geel krankzinnigen bij particulieren verpleegd. Spreker schetste ons hoe die verpleging is voortgekomen uit de verering van de H. Dymphna, Patrones van de stad Geel, en waar geesteszieken uit vele landen van Europa genezing kwamen zoeken. Momenteel worden in Geel duizend krankzinnigen verpleegd.-

Robben en Rooms :

Het waren spannende dagen in het begin van dit jaar. Het bericht van de ernstige ziekte van Cees Robben en zijn opname in het ziekenhuis hield iedereen bezig. Die Cees, hij had geen ongelukkiger moment kunnen uitkiezen: zo kort voor de datum dat zijn nieuwste pennevrucht officieel zou worden gepresenteerd. Maar dank zij kundige hulp van de medische staf en zijn eigen energie kwam Cees er weer bovenop, en na een rustkuur op zijn geliefd Nieuwkerk hebben wij hem inmiddels weer op het Heemerf kunnen begroeten. Volhouden zo, want Cees, al is oewe stap sleipend en zèn oew haore grees, d'r is nog veul wèrk in de heemwinkel!

Maar met het goede bericht van herstel begon die avond van 5 maart de culturele manifestatie in de Heemschuur, tijdens welke door het Nieuwsblad van het Zuiden het boek "Robben en Rooms" officieel werd gepresenteerd aan de heer Thijn Robben, die als oudste zoon zijn vader vertegenwoordigde. In de Heemschuur zelf was voor deze gelegenheid

een sfeervolle tentoonstelling van kerkelijke kunst uit het atelier van de heer Cees Boon en het archief van ons museum ingericht. Als sprekers traden achtereenvolgens op Burgemeester Letschert van Tilburg, Loco-burgemeester Hopstaken van Goirle, drs. J. van Tienen als directeur van het Nieuwsblad van het Zuiden, de heer Thijn Robben, terwijl de heer Boon afsloot met een passende hommage bij de tentoonstelling. Tussen de sprekers door traden op: het Mannenkoor "Hart van Brabant" o.l.v. Karel Donders, en het Gemengd Koor "Scampolo" o.l.v. Henk Nuninga.

De tentoonstelling trok vooral op zondag 7 maart veel bezoekers.

"Robben en Rooms" is verkrijgbaar in de erkende boekhandel voor de prijs van f. 24,90. Een heerlijk boek met leuke en stoute verhalen, verlucht met pentekeningen van de schrijver.

Expositie van de Kunstschilder Jan Schellekens :

Op 1e en 2e Paasdag stond de Heemschuur geheel in het teken van een tentoonstelling ingericht door de Tilburger Jan Schellekens. Hij exposeerde schilderijen, in het algemeen reproducties van oude meesters, en eigen werk. Ook kon men er drie modelbouw-schepen bewonderen die door hem met eindeloos geduld gemaakt waren.

De tentoonstelling werd op 1e Paasdag om 3 uur geopend door oud-wethouder Wim van Boxtel. In zijn openingswoord memoreerde hij de wijze waarop Jan Schellekens tot zijn creatieve bezigheid was gekomen: het niet nodig vinden om de hele avond voor de TV te zitten. Hierna kreeg het publiek de gelegenheid om onder het genot van een glaasje de kunstwerken te bekijken.

Tot grote tevredenheid van de exposant bezochten gedurende beide Paasdagen ongeveer 500 mensen deze expositie. Hierdoor werd hij in de gelegenheid gesteld, en dat was het hoofddoel, om met verschillende mensen van gedachten te wisselen over het mooie van deze creatieve bezigheid. In een gesprek met Jan Schellekens kwam wel naar voren dat zijn belangstelling in hoge mate uitgaat naar het restaureren van oude schilderijen.

Veel bezoekers vingen twee vliegen in één klap en bezochten tegelijkertijd het Museum en het Smiske. Ook daar was het tijdens de beide Paasdagen een gezellige drukte.

Al met al waren het weer een paar fijne dagen, waar én Jan Schellekens, én het Heem zeker de vruchten van zullen blijven plukken.

Jan Schellekens dankt de mensen van het Heem voor de geweldige hulp en gastvrijheid die hij tijdens de expositie mocht ondervinden.

Zijn Contactman.

Foto-tentoonstelling "Goirle's Verleden in Beeld" :

Van 24 april tot en met 2 mei was deze tentoonstelling in de Heemschuur. Dank zij de medewerking van enige Goirlenaren, de Archiefdienst van de Gemeente, en van eigen leden kon hier een beeld geschapen worden van wat Goirle eens was, en herinneringen worden opgehaald aan oude gebeurtenissen. Aan belanstelling heeft het niet ontbroken, zodat veel informatie kon worden verkregen en gegeven. Sommigen gingen hoofdschuddend aan bepaalde foto's voorbij, of stelden de vraag "Waarom moest dat eigenlijk weg?" of "Die boerderij had zeker behouden moeten blijven." Recente Goirlenaren vroegen zelfs: "Moest dat allemaal afgebroken worden? Eigenaardig!". We zouden nog wat kunnen na-dubben over die vragen of over "Behoud van eigen identiteit", maar daarmee valt aan de feiten niets meer te veranderen. Hopelijk wordt bij de realisatie van de plannen rond de Abcovenseweg tenminste een strook van 100 meter aan weerszijde vrij van moderniserings-activiteiten gehouden. Dan houden wij misschien nog iets karak-

teristiek Gools over. Er is al zoveel verdwenen.

Gôôl, klein dörpke in ons Brabant
iedre meter gaafde præes !
Huizen, straoten, en wè onplaant
is wè bleeft : Kultuur in't grèes.

'kHeb m'n dörpke hōôg gehaauwe,
en geschreeve wè dè'k kon.
'tHeej nie geholpe, niks wordt behaauwe
De nuuwe kwaam en overwon !

Mar de herinring zal nog blèève
in prenten die ik heb bewaord
van Gôôl, waar'k ins begos te lèève
nog dur gin nuuwighei bezwaord !

JoHannes.

De Bevrijding :

Momenteel wordt een onderzoek ingesteld naar de oorlogsdagen van 1944 in en rondom Goirle. De resultaten zullen t.z.t. in boekvorm verschijnen, zowel in het engels als in het nederlands.

Er is getracht met behulp van de destijds gebruikte stafkaart de in- en uitvalswegen van Goirle te belopen of te berijden, maar dat bleek niet meer mogelijk, want:

1. de Winkelhoeken, eertijds een mooie wandelroute naar Hotel De Golf, de Grafkelder en de Stenen Tafel is ter hoogte van Den Elsenbos voort een doodlopende weg.
2. de Zandschelstraat, loopt vrijwel vast op het industrieterrein.
3. de Nieuwe Rielseweg, is geheel verdwenen tussen v. Malsenstraat en My Home. Alleen Boerderij Den Brem is er nog.

Tijdens het bekijken van onze foto-tentoonstelling stelde onze bezoeker, die zelf ook bestuurslid van een Oudheidkamer bleek te zijn, de pijnlijke vraag : "Hebben jullie als Heemkundige Kring daar niets tegen gedaan ?"

Och, dan draai je er maar wat omheen, en vertelt daarbij dat onze beschrijving van 25 jaar Goirlese ~~Geschiedenis~~ ten behoeve van De Tilburgse Koerier zonder nader overleg zodanig werd verknipt en ingekort, dat je zou kunnen concluderen, dat de ware Goirlese Geschiedenis het daglicht niet kan verdragen, en besluiten dat echt niet alles is te behouden, en vernieuwingen echt noodzakelijk zijn. Ook dat is dan "bevrijding".

Overigens was het een jammerlijk manco aan onze foto-tentoonstelling, dat wij zo weinig te bieden hadden over die bevrijdingsdagen. Door informatie is via-via toch nog een en ander te voorschijn gekomen dat bij het onderzoek dienstig is. Helaas, ons Heemarchief wordt daar niets "wijzer" of "rijker" door !

De Rechte Heide :

Sinds enige tijd is de Rechte Hei, Tilburg's enclave in Goirle, van Brabants Landschap. Voor auto's, motoren, bromfietsen, en zweefvliegen met hulpmotor is de hei afgesloten en verboden gebied. Op de invalshoeken staan de groene bordjes die dit natuur- en wandelreservaat aangeven. Er zitten weer een aantal korhoenders te broeden, en ook de Kolder heeft er zich laten horen. Toch is er de laatste dagen weer een grote drukte met het parachute-springen. Op een van de groene plaatjes is reeds ingegrift de vraag, of het leger alles mag ? Zelfs 's avonds en 's nachts wordt er gesprongen. Als de vogels dan van hun nesten worden verjaagd, blijft er op den duur niets meer aan leven over.

Werkkamp Brabants Heem :

Zoals bekend worden van Woensdag 4 augustus tot en met Zaterdag 7 augustus de jaarlijkse Kampdagen van Brabants Heem in Goirle gehouden. De organisatie van dit Heemkamp heeft ons Bestuur en C.A.A. reeds vele uren van beraad en informatie gekost.

Het definitieve programma is nu gereed en ook is bekend wat de deelname aan het Heemkamp gaat kosten. Het luidt als volgt :

Woensdag 4 augustus : 17.- uur Aankomst van de deelnemers bij Zaal De Linde in de Dorpstraat.
Kennismaken bij de logeer-adressen.
20.- uur Opening van het Heemkamp in Zaal De Linde
Na afloop gezellig samenzijn.

Donderdag 5 august. : 8.30 u. Bijeenkomst bij Zaal De Linde. Uitreiking lunchpakketten.
9.-uur Vertrek fietstocht via de Rechte Hei, Nieuwkerk, Aerle, Poppel, de Rovert, Corp.
11.-uur Aankomst te Poppel en rondleiding door de Kring Poppel
17.u. Terug in Goirle, tijd om zich op te frissen
18.u. Diner in Zaal De Linde
20.-u. Heemavond met kwis "Wie wordt Bram van Brabant 1982 ?"

Vrijdag 6 augustus : 8.30 u. Bijeenkomst in Zaal De Linde
9.-uur Excursie bij de L.O.G.
12.-uur Lunch
14.-uur Excursie in de St.Janskerk
18.-uur Diner in Zaal De Linde
20.-uur Concert en Wagenspel op het Heemerf.
Uitslag van de kwis en huldinging "Bram van Brabant"

Zaterdag 7 august. : 8.30 u. Bijeenkomst in Zaal De Linde
9.30 u. Plechtige Eucharistieviering in de St.Jan
10.30 u. Bezoek en rondleiding op Heemerf
13.-uur Lunch, waarna sluiting

De kosten van deelname aan dit Heemkamp zijn voor de leden van Brabants Heem, die van buiten Goirle komen, bepaald op f. 130,-- voor het gehele kamp.

Vanzelfsprekend kunnen ook de Leden van onze eigen Kring aan dit Heemkamp deelnemen. De kosten van deelname door leden van de Heemkundige Kring De Vyer Heertganghen bedragen :

Gehele kamp : f. 75,-- (excl. ontbijt en diner, incl. Lunch)
Diner : f. 22,-- per persoon

Ook is het mogelijk aan bepaalde onderdelen van het Heemkamp deel te nemen, en dd kosten bedragen dan:

Woensdag : f. 25,--
Donderdag : f. 50,-- incl. diner
Vrijdag : f. 50,-- incl. diner
Zaterdag : f. 25,--

De gastadressen krijgen voor ieder avond-programma telkens twee toegangskarten.

Hoewel nog niet bekend is hoe groot het aantal bezoekers van buiten Goirle zal zijn, zouden we toch nogmaals een beroep op onze leden willen doen om huisvesting te willen verlenen aan één of twee van onze gasten.

Tot nu toe hebben 56 Leden hun medewerking toegezegd, maar de traditie heeft geleerd dat op een deelname van minimaal 100 personen mag worden gerekend.

Aanmelding voor het verlenen van huisvesting wil dus nog niet zeggen dat U iemand voor overnachting in huis krijgt. Wij zouden echter gaarne over enkele reserve-adressen beschikken, zodat in tijd van nood er spoedig een oplossing mogelijk is.

Beste leden, laat ons alstublieft niet in de steek, en helpt mee de zeer goede indruk die Goirle met het Heemkamp 1961 heeft verworven te continueren.

De laatste bladzijde is bestemd voor aanmelding, en kunt U bezorgen op het adres Ralph Bunchestraat 2 of Dorpstraat 58, te Goirle.

Bij voorbaat onze zeer hartelijke dank.

De Organisatie-Commissie.

Het motto van het 34e Heemwerkkamp te Goirle :

"Brabander is een zijnswijze."

Onder dit motto zal het 34e Heemwerkkamp van 4 tot en met 7 augustus Te Goirle worden gehouden.

Ons motto is gedestilleerd uit een citaat van Jan Elemans als waar hij zegt : "Tussen de Brabanders heb ik geleefd. Brabander-zijn is voor mij meer dan een geografische bepaaldheid. Meer zelfs dan een mentaliteit. Het is een zijnswijze."

Natuurlijk mogen wij aannemen, dat wat Elemans zegt voor hem persoonlijk geldt, maar de vraag rijst natuurlijk of dat dat ook op gaat voor de Brabanders in het algemeen. 't Lijkt ons een interessant thema voor een discussie onder heemensen. Vooralsnog wagen wij ons er hier niet aan daar dieper op in te gaan, gedachtig de uitspraak van Heraclitus: "De grond van de ziel zult gij niet vinden al gaat ge alle wegen langs; zo diep ligt hij" Wij bepalen ons tot enige citaten rond ons motto; het trekken van conclusies laten wij aan U over.

"Strikt wetenschappelijk is het vermoedelijk niet bewijsbaar dat de volkskarakters bestaan en in ieder geval vervalt men gemakkelijk tot algemeenheden en simplicaties. Nemen we aan dat de Brabanders inderdaad verschillen van de Tukkers, de Volendamers en de bewoners van de Lopikerwaard (en dat doen ze) dan moeten we onmiddellijk vaststellen, dat zij onderling weer zoveel verschillen, dat 't onmogelijk is te spreken van "de Brabanders". (Jan Naaykens)

"In Eersel op 't binnenhof van 't gemeentehuis staat het beeldje van "De contente mens". Het is een wat schrale, oude, onaanzienlijke man, een landarbeider of een sigarenmaker. Hij is content. Hij mag het zijn. Hij is een supereem mens. Deze nederige sigarenmaker is een Michel-Angelo in de moeilijkste en de verhevenste van alle kunsten: "de levenskunst." (Jan Naaykens)

"De ideale Brabander heeft gestalte gekregen in "de schone mens" en in de "prompte vrouw".

"De schone mens vertoont een mengsel van goedheid en voornaamheid, gulheid en wijsheid, ernst en goedlachsheid, durf en bescheidenheid, ervaring en openheid, toegankelijkheid en onaantastbaarheid.

"Hij is karig met woorden, doch wat hij zegt is raak. Soms is hij een machtig verteller met veel fantasie. Altijd bezit hij een onderscheidbare gaafheid van type, waardoor de tegendelen van zijn aard en aanleg elkander niet schijnen te hinderen, zodat er in zijn uitingsvormen een oorspronkelijkheid door alle woorden en gebaren heenspeelt, waaraan men het eigens van zijn wezen herkent.

"De prompte vrouw is handig en lijdzaam, ondernemend en geduldig,
"ingetogen en gastvrij." (A.van Duinkerken)

"Meestal spreekt men over Brabant in plaats van over Noord-Brabant.
"Wanneer Brabanders zelf dat doen, kan daarbij onbewust een heimwee
"meespelen naar de tijd waarin de huidige provincie, althans het
"meest wezenlijke deel ervan, tot het grote geheel behoorde dat toon-
"aangevend was in de Nederlanden. Een groter geheel (ik bedoel het
"gewest Brabant in de Bourgondische tijd) waar de vorst resideerde,
"het centraal bestuur zetelde, de grote wereldhaven lag en het in-
"tellect was geconcentreerd rond de enige universiteit der Neder-
"landen." (Dr. L.van Egenraat)

"Beste Brabanders, mensen als jullie werden geboren om mensen als
"ik te verbazen." (C.Buddingh)

"Wij denken vanuit onze provinciale huid en wat we van daaruit niet
"kunnen bereiken ligt definitief buiten ons bereik. Het gewest en
"het nest bepalen onze filosofie en wie zich daarvoor schaamt is
"een slechte filosoof, een karakterloos stuk algemeenheid, dat ner-
"gens bewaarheid wordt en nergens thuis is." (Dr.C.Verhoeven)

"Te leven boven de Moerdijk; -dat wordt een trage dood;-
"Ach, als ik daar de mens bekijk; -schaam ik me om't mens-zijn rood."
(A.van Duinkerken)

"Vreemd volkje, die Brabanders." (Godfried Bomans)

J.C.J. H.

Persbericht van de Afdeling Voorlichting van de Gemeente Tilburg:

Tentoonstelling over PEERKE DONDERS in de Oliemeulen:

Van 14 mei tot 14 juli is in de Oliemeulen aan de Reitse Hoevenstraat te Tilburg een tentoonstelling te zien, getiteld "Petrus Donders en Tilburg". Aanleiding tot deze tentoonstelling is het feit dat Petrus Donders (in Tilburg beter bekend als Peerke Donders) op 23 mei in Rome door Paus Johannes Paulus II zal worden zalig verklaard.

De tentoonstelling geeft een schets van de tijd dat Peerke Donders in Tilburg woonde en werkte, en vooral van het weversmilieu waaruit hij voortkwam. Op zijn tijd in Suriname wordt minder ingegaan.

Ook wordt duidelijk gemaakt hoe de persoon Peerke Donders na zijn dood in Tilburg is blijven voortleven. Aandacht wordt besteed aan zijn verering, de devote aspecten daarvan, aan de opbouw van zijn geboortehuisje met daarbij een kapel, dat als bedevaartsoord ging fungeren.

Getoond wordt hoe men zich in Tilburg inzette voor het zaligmakingsproces, hoe daar standbeelden en een kruisweg ter zijner ere werden geplaatst, en openluchtspelen werden gehouden, welke wonderen aan hem worden toegeschreven, enz...

De tentoonstelling is een historische en geen religieuze tentoonstelling.

De Oliemeulen bevindt zich aan de Reitse Hoevenstraat 30b te Tilburg. Het gebouw is dagelijks geopend van 10.- uur tot 17.- uur en zondags van 13.- uur tot 17.- uur. De organisatie is in handen van de Archiefdienst van de Gemeente Tilburg.

Voor nadere inlichtingen kunt U contact opnemen met het Oudheidkundig Centrum "De Oliemeulen", tel. 013 - 68 17 11 .

Houdt U van Chinese Kunst ?

Als U op een zonnige dag een tocht maakt langs de Taxandria-route, en vanaf Averbode de Hageland-route volgt, komt U vanzelf in Scherpenheuvel. Op Isabellaplein nr. 13 is daar door de Kruisheren een Zairese tentoonstelling ingericht, die is uitgebreid met een enorme collectie van veel antieke, waardevolle kunstschaten uit China, Taiwan en Honkong.

Ook is er een foto-galerij van de missionarissen die bij de Simba-opstand in 1965 in Belgisch Congo (thans Zaire) zijn vermoord, onder wie ook enkele Nederlanders.

Tijdens deze tocht kunt U dan tevens een bezoek brengen bij de Abdijen van Averbode en Tongerlo, die op het gebied van ontwikkeling van zo grote betekenis geweest zijn voor onze streken.

Beslist de moeite waard !

Aanwinsten in ons eigen Archief, Museum, Bibliotheek in de periode oktober 1981 - mei 1982.

Schenkingsacte van de beelden van Petrus en Paulus een de St. Janskerk

Verslag oorlogsdagen 1940-1945 van Goirle. (Gem. Archief)

Geïllustreerd verslag van de opvoering van "De Moord op Johannes B."

Notulenboeken van de Wvkl. Iederenveren. St. Jan en K.A.B. 1918 - 1974

Zilveren-jubileum foto van de Textielveren. St. Joseph

De Tapijtindustrie ; en "Het boek van de Kunstzijde"
Natuurgeweld in Nederland (Reader's Digest)
Encycliciek over het Christelijk Huwelijk
Portret van de K.M.A.
Geschiedenis van Udenhout.
Diverse Krantenknipsels (o.a. over De Hoop ook wel "De po(t)" genoemd
in Goirle
Fraterstoog, compleet met Soli Deo, kruis en singel. Bij gelegenheid
hopen wij in ons museum een hoekje aan het Onderwijs in Goirle in te
richten.
Toneel e.a. kleding en attributen, Gordijnen.
Diverse foto's en bidprentjes, oude kerkboeken.
Aan alle schenkers onze bijzonder hartelijke dank. Moge het een aan-
sporing zijn voor al diegene die ook nog een en ander hebben waar ze
niet goed raad mee weten, maar dat in ons museum of archief nog van
pas kan komen.
Ook ontvingen wij een foto van de Heer A. van Asten, een der grond-
leggers van ons museum,

O die mannen !

Het is eigenaardig, maar met de komst van het voorjaar krijgen de
vrouwkes die vreemde zucht naar schrobben en boenen, dat we in de
omgang "schoonmaak" noemen. Zelfs ons Heem ontkomt daar niet aan,
en onder het motto "o die mannen" togen een vijftal dames aan het
werk. Er werd met water gesmeten, gestoft en gesopt dat het een lust
was, en waarempel het was er aan te zien. Langzaam maar zeker kwam
alles weer van onder het stof en de "rook-aanslag" te voorschijn.
Vooral bij het wassen van de gordijnen werd menig schietgebed gemompeld.
Maar het mag weer gezien worden. De sporen, die het "rommelen" van
die mannen nalaat, zijn weer voor enige tijd uitgewist.
Gerda, Riet, Francien, Wil en Bets, hartelijk dank voor het vele, maar
goede werk !
Wij, mannen, beloven beterschap, maar ja, heemkunde.... !

Weerspreuken :

De mei tot bloeimaand uitverkoren
heeft dikwijls de rijp nog achter d'oren.
Hoort ge in juni de donder kraken
dan maken de boeren goede zaken.
Is één juli regenachtig,
de hele maand blijft twijflechtig.
Met Sint Jacob zonneschijn (25 juli)
voorspelt een winter streng en fijn.
Komen de Hondsdagen met veel regen (19 juli-18 aug.)
dan gaan we slechte tijden tegen,
maar zijn die dagen hel en klaar
verwacht dan maar een vruchtbaar jaar !
Als in september de donder knalt
met Kerstmis sneeuw met hopen valt.
Is oktober warm en fijn
het zal een strenge winter zijn !

Bijlage :

Aanmeldingsformulier voor Deelname aan Heemwerkkamp:

Ondergetekende, ----- Adres: -----
neemt met ----- personen deel aan de volgende programmapunten van het Heemwerkkamp:

Gehele werkkamp,	verschuldigde kosten	f. 75,--
Woensdag	,	" " f. 25,--
Donderdag	,	" " f. 50,-- incl. diner
Vrijdag	,	" " f. 50,-- incl. diner
Zaterdag	,	" " f. 25,--
Diner op Donderdag,	"	" " f. 22,--
Diner op Vrijdag	,	" " f. 22,--

De verschuldigde kosten worden bij deze aanmelding voldaan.

Handtekening : -----

Aanmeldingsformulier voor Huisvesting :

Ondergetekende, ----- Adres: -----
stelt ten behoeve van deelnemers aan het Brabants-Heemwerkkamp van Woensdag 4 augustus tot Zaterdag 7 augustus voor ----- personen logeer-ruimte ter beschikking, met/zonder ontbijt.

Hij/Zij geeft de voorkeur aan: een echtpaar
een mannelijke deelnemer
een vrouwelijke deelnemer
een jeugd-lid M.
een jeugdlid V.

Handtekening : -----

Doorhalen wat niet de bedoeling is, en gaarne inleveren voor 25 juni bij een van onze secretariaten: Ralph Bunchestraat 2
Dorpstraat 58

Overige wensen en/of opmerkingen:

Dhr. A. Brock
Abcovenseweg 23
Goirle.